

Mòbils medievals a la garrotxina

Creem el mapa sonor medieval de la Garrotxa, amb els sons comunicatius
És obra de Laura Castellet, beca Ernest Lluc d'Olot



La campana gòtica del campanar de Sant Pere de Besalú, que es pot datar entre 1350 i 1375, servia per a usos comunicatius, a part dels litúrgics. Foto: J.C.

El toc de campanes i d'altres instruments com ara el corn eren els telèfons medievals. S'utilitzaven per cridar a sometent, per anunciar que hi havia un incendi i mobilitzar els veïns per apagar-lo, etc. La historiadora, música i màster en cultural medieval Laura Castellet ha refet aquesta telefonia medieval i l'ha plasmat en un mapa sonor de la Garrotxa a l'època medieval, fruit de la beca Ernest Lluc 2014, una de les beques Ciutat d'Olot. Ha reproduït el paisatge sonor garrotxí.

Aquest mapa és el resultat de recuperar tots els elements que emetien so en qüestions de comunicació, no música. Comunicació entre castells, entre esglésies, entre masos... Castellet ha hagut de fer un intens treball de camp per comprovar si eren exactes les descripcions que es feien en documents antics d'elements que configuraven aquest paisatge sonor. Ella, per exemple, ha estudiat on hi havia campanes i ha comprovat on arriba el seu so, perquè aquest so té relació amb la creació de parròquies. Cal tenir en compte que les campanes es van generalitzar entre els segles X i

XI. Fins aleshores, eren d'un ús intern als monestirs i a les esglésies. Un cop van ser d'ús extern, el seu so va servir per delimitar parròquies que van substituir la divisió territorial altmedieval. Laura Castellet també ha experimentat fins a on arribava el so dels corns, que prèviament ha reproduït a partir de restes arqueològiques amb ceràmica com era habitual a l'època, i no pas amb banya d'algun animal. El so del corn servia per a la comunicació a distàncies més curtes, cosa que també es reflecteix en la toponímia de la zona, per exemple al puig Cornador. Castellet, finalment, ha refet instruments antics a partir de documents medievals, perquè el so d'aquests instruments formava part del paisatge sonor de l'època en fires i altres manifestacions col·lectives. Entre altres, una cornamusa, flautes, tarotes... La Garrotxa, doncs, té nou mapa.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 14-06-2016 Pàgina 17

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/2-societat/5-societat/976874-mobils-medievals-a-la-garrotxina.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui